

ГРАД ТРЕБИЊЕ

ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ
ју ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ТРЕБИЊЕ
ЗА 2023. ГОДИНУ

Садржај:

1.	Увод	2
1.1.	Основни подаци	2
1.2.	Дјелатност	2
2.	Капацитети / функционалност	5
2.1.	Материјални ресурси	5
2.2.	Организација рада (службе, сектори, лудски ресурси и СП)	5
2.3.	Стручно оспособљавање кадрова - реализација	7
3.	Реализација по активностима	7
4.	Поређење са претходним пословним периодом/ периодима	30
5.	Извештај о раду органа управљања	30
6.	Проблеми у функционисању	32
7.	Приједлози мјера за побољшање	32

1. Увод

1.1. Основни подаци

Назив	ЈУ ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ТРЕБИЊЕ
Адреса/Тел./Факс	Ул. Вука Каракића бр.5; 059-260-201; 260-464
Директор	Зоран Анђушић, в.д. директор-а
Датум регистрације	02.07.1976.
Број рјешења	УИ бр. 306/76
Број запослених	36

1.2. Дјелатност

ЈУ Центар за социјални рад Требиње је установа социјалне заштите чији је оснивач Општина Требиње и која има за циљ провођење социјалне и породично правне заштите, те пружање разних врста услуга из домена социјалног рада. Основана је 01.07.1976. године. ЈУ ЦСР Требиње се налази у улици Вука Каракића бр. 5. Саставни дио организације и дјелатности Центра су: Центар за дјецу и омладину са посебним потреббама и Дневни центар за стваре особе. Своје пословање Центар је ускладио са захтјевима стандарда ИСО 9001:2015.

Дјелатност Центра дефинисана је основним законима. То су: Закон о социјалној заштити, Породични закон и Закон о систему јавних служби. Поред набројаних закона примјењује се низ других као што су Закон о општем управном поступку, Закон о кривичном поступку, Кривични законик, Закон о заштити и поступању са дјецом и малолетницима у кривичном поступку, Закон о заштити од насиља у породици, Закон о парничном поступку, Закон о ванпарничном поступку и још више од 10 закона, као и више десетина подзаконских аката (правилника, уредби, упутстава, одлука итд). Поред законски дефинисаних функција, Центар своју дјелатност остварује и на основу одлука оснивача: Одлуке о оснивању, Одлуке о проширеним правима у социјалној заштити Града Требиња, других правних аката као што су правилници, статути, програми, те важеће Стратегије развоја социјалне заштите Града Требиња за период 2018-2023. године.

У провођењу социјалне заштите и социјалног рада, Центар за социјални рад врши следећа јавна овлаштења:

- пружа прву стручну помоћ грађанима,
- рјешава у првом степену о праву утврђених Законом о социјалној заштити Републике Српске и Одлуком о проширеним правима у социјалној заштити Града Требиња,
- рјешава у првом степену о праву утврђених Законом о социјалној заштити Града Требиња, односно праву утврђену мјера према малолетним лицима у кривичном поступку,
- пружа социјалне услуге у поступку рјешавања о правима из области социјалне заштите,
- врши надзор над хранителским породицама,
- води евиденцију и документацију о правима, пруженим услугама и предузетим мјерама у оквиру своје дјелатности и издаје увјерења на основу евиденције и
- врши исплату новчаних права утврђених Законом о социјалној заштити и другим прописима и општим актима.

Поред ових послова, Центар за социјални рад обавља и стручне послове из области социјалне заштите и социјалног рада и породично-правне заштите, и то:

- открива и прати социјалне потребе грађана и проблеме у области социјалне заштите,
- предлаже и предузима мјере у рјешавању социјалних потреба грађана и прати њихово извршење,
- предлаже мјере за унапређивање социјалне заштите и планирање развоја система социјалне заштите у локалној заједници, организује и спроводи одговарајуће облике социјалне заштите и непосредно пружа социјалне услуге,
- прати стање у области породично - правне заштите, покреће иницијативе и предлаже мјере за унапређивање система породично заштите,
- развија и унапређује превентивне активности које доприносе спречавању и сузбијању социјалних проблема,
- пружа дијагностичке услуге, спроводи одговарајући третман, савјетодавне, терапијске услуге и стручну помоћ корисницима,

- подстиче, организује и координира професионални и добровољни рад у области социјалне заштите, ради на развоју разноврсних модела збрињавања корисника у заједници и социјалних услуга у складу са потребама корисника,
- развија социјални рад у заједници,
- пружа услуге: помоћи и његе у кући, дневног збрињавања и прихватилишта, подстиче и развија самопомоћ, добровољни рад, међуљудску солидарност, добротворне и хуманитарне дјелатности,
- обавља послове саветovalишта за проблеме брака и породице, вaspitanja djece, усвојења, односа родитеља и djece,
- обавља аналитичко – истраживачке послове у локалној заједници и друге послове утврђене законом и одлукама јединице локалне самоуправе.

Задатак Центра као локалне јавне службе је да континуирано прати и константно осмишљава и успоставља мрежу социјалне подршке у решавању социјалних проблема у локалној заједници у којој дјелује. Праћење и истраживање појава директно утиче на конципирање и усмјеравање развоја социјалне заштите. Ова улога Центра претпоставка је за остваривање других улога. Заправо, немогуће је говорити о планирању и програмирању мјера социјалне заштите у локалној заједници, превентивној дјелатности, као посебно важној области дјеловања Центра, непосредној заштити грађана који се налазе у стању социјалне потребе, а да се доволно не познају феноменопошки, етиолошки и узрочно – посљедични аспекти испољавања социјалних проблема у локалној заједници. Отуда важност праћења и проучавања социјалних проблема као важне функције Центра, на коју се осланја, односно на основу које би се планирале све акције у области социјалне заштите у локалној заједници.

2. Капацитети / функционалност

2.1.Материјални ресурси

Битан предуслов за успјешан рад установе су опрема, просторни и остали капацитети. Канцелариски простор који користи Центар је у власништву Града Требиња и уступљен је Центру на кориштење. Површина простора је 209,10 м², састоји се од осам канцеларија на другом спрату, укупне површине 167,19 м², на првом спрату просторија за архиву, површине 8,50 м² и у приземљу зграде сала за састанке односно индивидуални рад са странкама, површине 28м². Простор је опремљен потребном канцелариском опремом, сваки запослени има рачунар, директни телефон и приступ интернету. Организационе јединице Центра су Дневни центар за стваре, површине 125,95 м² и Центар за децу и омладину са посебним потреббама, површине 221,13 м².

Поред увођења нових услуга, повећања активности и броја корисника, броја запослених, ангажовања приправника и волонтера различитих струка, те омогућавања праксе студентима, Центар располаже адекватним простором за рад са странкама.

У сали у приземљу зграде се обављају разговори са корисницима услуга, ради тимови и одржавају се састанци. Због архитектонских баријера основног канцелариског простора, за рад са особама са инвалидитетом које имају проблеме у кретању и старим особама, користе канцеларију у приземљу зграде, као и простор Дневног центра за стваре. Центар располаже са неопходним превозним средством за обављање дјелатности и услуга на терену.

2.2.Организација рада (службе, сектори, људски ресурси и сл.)

Рад у Центру организован је кроз три међусобно повезана и условљена процеса и то:

- прва група процеса су главни процеси који садрже пет подпроцеса (процес евидентирања и регистрације корисника, процес остваривања права из социјалне заштите, процес остваривања социјалних услуга, процес социјалних активности у заједници и процес финансија);
- друга група процеса припада менаџменту и они обухватају процес управљања и процес унапређења система управљања квалитетом;
- трећа група процеса су процеси подршке (процеси администрирање, правних и кадровских послова, одржавања и набавке).

У Центру за социјални рад Требиње рад се обавља у двије службе: Административно-управној служби и Служби за социјалне услуге. Послови и задаци Административно-управне службе су: послови пријема, административно-управни послови, рачуноводствени послови и послови координатора за одржавање информатичко - комуникационог система, административни и финансијски послови, административно - књиговодствени послови, послови логистике, послови одржавања чистоће и безбедности.

Послови и задаци Службе за социјалне услуге су послови отварирања и регистрације клијената, процјене стања и потреба клијената, доношење мишљења и решења Центра, дефинисање мјера и активности, обезбеђење и испорука услуга, праћење утицаја и резултата активности, оцјена успјешности пружених услуга и планирање развоја услуга. У Служби за социјалне услуге утицаја и резултата активности, Тим за услуге за породицу, Тим за особе са онеспособљењем и проблемима на плану менталног здравља, Тим за стари и Тим за дејцу и младе. Водитељи случаја у тимовима су социјални радници, а чланове тима чине и психолог и правник. Комплетна организација рада омогућава да стручно особље свој рад обавља самостално управљајући случајем, у стручним мултидисциплинарним тимовима, проводећи групни рад и организујући социјални рад у заједници. У Центру за социјални рад Требиње не постоји савјетодавне услуге у оквиру редовне дјелатности у канцеларијама стручних радника.

Људски ресурси су основа за остваривање циљева и политike Центра и постицање задовољства корисника услуга. У Центру је на дан 31.12.2023. године запослено 36 радника. Запослени у Центру су квалификовани и имају одговарајуће образовање, потребна знања и искуство у испуњавању захтјева корисника услуга и повећању њиховог задовољства. У складу са потребама послова, који произилазе из пословне политике Центра и зајртваних циљева, а у складу са законским обавезама, са једне стране и на основу извршене анализе и оцене компетенција запослених, са друге стране, утврђују се програми и планови обуке запослених из подручја знања за области социјалне заштите, менаџмент, закона и прописа, као и упознавања са поступцима и упутствима за обављање радних процеса Центра. План едукације запослених за сваку годину доноси директор Центра. Процес едукације запослених је сталан и доступан свим запосленим што им омогућава рад на властитом развоју и омогућава праћење промјена и усавршавање знања и вještina.

За обављање послова који утичу на квалитет услуга у Центру, обезбиђен је рад свих неопходних струка. Људски капацитети установе који простиču из унутрашње организације пружају поуздан основ да се њима може одговорити на долазеће изазове и допринијети остварењу планираних циљева.

2.3. Стручно оспособљавање кадрова - реализација

Усавршавање по кључним темама		Број полазника	Интерне/екстерне обуке
1.	Насилје у породици на локалном нивоу	3	екстерна
2.	Едукација из области социјалног мапирања	2	екстерна
3.	Системска породична терапија	9	екстерна
4.	Едукација стручних радника из области хранитељства	4	екстерна
5.	Рад са особама које се враћају по основу споразума о реадмисији Подршка реализацији Плана приправности и дјеловања ЦСР Требиње у природним и другим несрћемама/Плана заштите и спасавања ЦСР Требиње у елементарним непогодама и другим несрћемама – Надоградња капацитета за дјеловање у ванредним ситуацијама са фокусом на дјечу и породице	1	екстерна
6.		4	екстерна
7.	Социјални рад у заједници	6	екстерна
8.	Супервизија у социјалном раду	1	екстерна
9.	Семинар за кориснике буџета-рачуновође	2	екстерна
10.	Семинар за јавне набавке	1	екстерна
11.	Семинар за ФУК (финансијско управљање и контрола)	1	екстерна

3. Реализација по активностима

3.1. Права из социјалне заштите и процес остваривања права из социјалне заштите

Законска права из социјалне заштите остварују се на основу лично поднесеног захтјева члана породице или друге особе по овлаштењу корисника и захтјеви се обрађују и на основу решења о оствареном праву врши се редовна исплата права путем банке на текући рачун корисника или пружају услуге, у зависности од захтјева. Центар редовно прати испуњеност услова за остваривање права, одмах реагује по промјенама и једном годишњем врши ревизију права.

У пословима остваривања законских права из социјалне заштите вођено је 710 управних поступака који су ријешени у законским роковима.

Поред послова у управном поступку, примљено је преко 260 лица која су добила информације о могућим правима и начинима њиховог остваривања. Издано је и 173 ујеретања о социјалном статусу у сврху остваривања права.

Број корисника законских права у току 2023. године дати су у табели 1:

Табела 1. Преглед основних права и броја корисника

P.б.	Врста права	Број корисника на крају 2022.	Број корисника на крају 2023.	Номинални износ права Мјесечно у КМ
1.	Новчана помоћ	27	24	194,48
2.	Додатак за помоћ и његу другог лица	677	706	I група - 251,68; II група - 125,84
3.	Смјештај у установу социјалне заштите и друге установе	9	12	450,00-1.302,00
4.	Смјештај у Дом пензионера и друге установе	10	12	828,00-870,00
5.	Збрињавање у хранитељском породицу	10	7	286,00-793,00
6.	Помоћ и њега у кући	23	19	----
7.	Дневно збрињавање	49	47	112.000,00
	-22 Центар за дјецу и омладину		-18 Центар за дјецу и омладину	
	-27 Дневни центар за старе		- 29 Дневни центар за старе	
8.	Једнократна новчана помоћ	195	194	70,00-300,00
9.	Лична инвалиднина	151	158	114,40-194,48

3.1.1. Новчана помоћ

Право на новчану помоћ може остварити појединац неспособан за рад, који нема властитих прихода или чији су укупни приходи за издржавање испод нивоа новчане помоћи утврђене Законом о социјалној заштити, који нема вишак стамбеног простора, који нема другу имовину из чије се вриједности могу осигурати средства за издржавање, који нема сроднике који имају обавезу да га издржавају у складу са Породичним законом, или ако ти сродници због инвалидности и друге објективне спријечености нису у могућности и способни да га издржавају и извршавају обавезу издржавања.

Укупан број корисника права на новчану помоћ на крају 2023. године је 24, што је за три мање у односу на крај 2022. год. У извјештајној години није било признавања нових права, већ измјена два постојећа решења о признавању права, а за три корисника је дошло до престанка права, због смрти корисника и на захтјев клијента. Основица за утврђивање висине новчане помоћи је пројектирана у претходној години и износи 15 % од основнице. У финансирању права на новчану помоћ учествују Република и локална управа са по 50 %.

У складу са одредбама Закона о социјалној заштити, здравствено осигурање се утврђује по основу остваривања одређених права из социјалне заштите. У извјештајној години укупно 24 корисника права из социјалне заштите остварују здравствено осигурање, од тога 17 по основу признатог права на новчану помоћ.

3.1.2. Додатак за помоћ и његу другог лица

Право на додатак за помоћ и његу другог лица остварују лица старија од три године којима је због тјелесних, менталних, чулних поремећаја, изражених промјена у здравственом стању неопходна стална помоћ и њега другог лица. Висина додатка за помоћ и његу другог лица обрачунава се у проценту од просјечне нето плате остварене у Републици У претходној години и износи 22% од основнице за лице које целодневно и у потпуности зависи од помоћи другог лица у задовољавању основних животних и физиолошких потреба (I група), а 11% од основнице за лице којем је неопходна дјелимична помоћ другог лица у задовољавању основних животних и физиолошких потреба (II група).

У 2023. год. право на додатак за помоћ и његу другог лица остварује 706 лица (2022. - 677 лица) што је око 4% повећање у односу на претходни период. Од тога код 290 корисника постоји потпуна зависност, а код 416 корисника дјелимична зависност од помоћи и његе другог лица. Наведено право остварује 54 малолетно (17 потпуно и 37 дјелимично зависно) и 652 пунолетна лица (273 потпуно и 379 дјелимично зависна). У току извјештајне године право је остварило 12 малолетних лица, за једно лице је донесено измјењено решење због промјене начина исплате, а за четири лица је престало право (троје због смрти корисника и једно због промјене мјesta пребивалишта).

У истом периоду поднесено је 177 захтјева за остваривање права, од чега је 150 нових захтјева и 27 захтјева за поновну пројектирану способности и функционалног стања корисника (због ограничног решења или промјене стања). Поступак је завршен за 160 лица, којима је признато право, за три лица је одбијен затјев за признавање права, а три лица чекају пројектирану способност и функционално стање корисницима. За 11 лица донесен је закључак о обустави поступка због смрти подносиоца захтјева. У току 2023. год. престало је право за 131 корисника (за једно због забрињавања у установу, а за 130 услуга смрти). Корисник додатка за помоћ и његу другог лица који не може остварити здравствено осигурање по другом основу, остварује здравствено осигурање из буџетских средстава намијењених за остваривање права на додатак за помоћ и његу другог лица, те у 2023. години здравствено осигурање остварује један корисник наведеног права. Из буџета Републике Српске обезбеђују се средства за суфинансирање права на додатак за помоћ и његу другог лица у висини од 50% износа.

Право на додатак за његу и помоћ другог лица се признаје на основу налаза и мишљења стручних комисија, за децу до 18 година и лица код којих је неспособност наступила у развојном периоду то је Првостепена стручна комисија за пројектирану потребу и усмјеравање деце и омладине са сметњама у развоју, а за пунолетна лица Првостепена стручна комисија за утврђивање способности лица у поступку остваривања права из социјалне заштите и утврђивање функционалног стања корисника. Одлуку о именовању обје комисије (на основу Закона о социјалној заштити РС) донио је Градоначелник Града Требиња. Радом обје комисије (које чине стручна лица одређених професија, у складу са Правилником, из институција локалне заједнице), координирају стручни радници ЈУ Центар за социјални рад Требиње (које имenuje direktor), где се и подносе захтјеви за пројектирану. У извјештајној години извршена је процјена потреба и усмјеравање за 39 лица са сметњама у развоју (37 малолетних и два пунолетна), у највећем броју процјена је вршена за потребе остваривања законских права (из социјалне и дјечије заштите), одок је један број процјена рађен на приједлог школе, а за потребе наставка васпитно-образовног процеса. Од 39 процјена, 33 се односе на пројектирану потребу и усмјеравање деце и омладине са сметњама у развоју, а шест на пројектирану потребу и усмјеравање дјече и омладине са сметњама у развоју о висини тјелесног оштећења (на основу кога остварују право на личну инвалидност). За шесторо деце извршена је процјена потреба и усмјеравање дјече и омладине са сметњама у развоју о висини тјелесног оштећења. О раду сваке комисије сачињава се записник, а сачињавају се и појединачни записници за свако дијете/одраслу особу.

3.1.3. Смјештај у установу социјалне заштите и друге установе

На крају извјештајне године 12 корисника остварује право на смјештај у установу. Од тога је 11 одраслих лица са сметњама у развоју и једно дијете без родитељског стања. У установама социјалне заштите у Републици Српској смјештено је 10 лица, једно лице је у установи у Федерацији Босне и Херцеговине и једно у Републици Србији. У 2023. год. извршен је један смјештај у установу социјалне заштите и извршена је смјештај за два лица у другу установу која се налази

ван система социјалне заштите, а примјерена је и испуњава услове за збрињавање корисника социјалне заштите. Два корисника права на смјештај у установу остварују здравствено осигурање јер исто не могу остварити по другом основу.

3.1.4. Смјештај у Дом пензионера и друге установе

Друге установе су установе које нису у систему социјалне заштите и то су домови пензионера, ђачки домаови, образовне институције и друго. У 2023. год. право на смјештај у Дому пензионера у Требињу остварило је пет корисника, а за три корисника је престало право (због смрти корисника), тако да је на крају 2023. год. 12 корисника збринуту у поменутим домом, што је за два корисника више у односу на 2022. годину. По основу признатог права здравствено осигурање, преко Центра остварују шест корисника.

3.1.5. Збрињавање у хранителском породицу

Право на збрињавање у хранителску породицу остварују дјеца без родитељског старања и стара лица без породичне подршке, која су упућена на помоћ друге особе. Овим обликом заштите обухваћено је седам лица, од тога троје стarih особа и четворо дјеце без родитељског старања. Малолетна дјеца збринута су у три породице, у једној породици двоје дјеце и у двије породице по једно дијете. У складу са Законом о социјалној заштити и Правилником о хранителству Центар редовно исплаћује накнаде хранителским породицама, које се односе на накнаду за трошкове издржавања корисника и накнаду за рад хранитеља. За сву дјецу збринуту у хранителске породице Центар сваке године по службеној дужности проводи поступак измене рјешења у дијелу који се односи на висину износа накнаде за трошкове издржавања малолетне дјеце и накнаде за рад хранитеља, због усклађивања са просјечном цијеном услуге у текућој години за корисника смјештеног у установу социјалне заштите (и промјене висине примања дјеце) и усклађивања са просјечном платом у РС за претходну годину. У току 2023. године за једно дијете је престало старатство због пунолетства, а након завршетка средње школе престало је и хранитељство.

Када су упитању стара лица, један корисник је остварио право на збрињавање у хранителску породицу, а за двоје лица је право престало због престанка потребе за овим видом збрињавања.

3.1.6. Помоћ и њега у кући

Помоћ и њега у кући обезбеђује се за стара и изнемогла, хронично и тешко обольела, као и друга лица која нису у стању да се сама старају о себи. Услуге пружа Тим за његу и помоћ у кући који чине медицинска сестре-његоватељице, герионто домаћица и возач-логистичар. Кроз ово право кориснику се обезбеђују медицинске услуге (контрола крвног

притиска и шећера, подјела лијекова и инјекционе терапије, превијање рана, наручивање, одвођење, смјештање и обилазак корисника у болници, за потребе корисника одласци у Дом здравља, Општу болницу, Јавни фонд здравствене заштите, Хигијенско епидемиолошки завод, апотеке), помоћ у исхрани (набавка основних животних намирница, припрема лаких и једноставних оброка, достава пакета хране, достава топлих оброка из народне кухиње), помоћ у одржавању хигијене (лична хигијена, одјевни предмети, постельина, хигијена посуђа и простора у коме корисник борави), помоћ у загријавању простора у коме корисник борави (ложење ватре, цијепање и уношење дрва), помоћ при кретању корисника, плаћању рачуна комуналних трошкова, иницирање сарадње корисника са ужим и ширим социјалним окружењем и сл. У току године обављено је 4657 посјета на терену. Током 2023. год. право је престало за пет корисника услед смрти или остваривања другог вида забрињавања, а исто је признато за једног корисника. На крају 2023. године наведено право остварује 19 директних (смањење у односу на претходну годину за четири корисника) и 35 индиректних корисника (којима се доставља топли оброк из Народне кухиње и медикаментна терапија по потреби).

Напомињемо да је број корисника Народне кухиње на крају 2023. године 66, што је за два корисника више у односу 2022. годину. Од 66 корисника, њих 30 самостално долазе по топли оброк, за 11 корисника храна се доставља на кућну адресу у организацији Епархије, а за 25 корисника (у граду и приградским мјесним заједницама) храна се доставља у организацији Центра за социјални рад. Спискови корисника Народне кухиње ажурирају се два пута годишње, на основу Споразума између Града Требиња, Епархије ЗХИП и ЈУ Центар за социјални рад Требиње.

3.1.7. Дневно забрињавање

Право на дневно забрињавање обухвата различите врсте организованих дневних услуга и боравака изван властите породице кроз које се обезбеђују исхрана, њега, чување, брига о здрављу, васпитању и образовању, психосоцијална рехабилитација, радна окупација и друге услуге. Ово право имају деца и пунолетна лица која имају право на смјештај у установу или забрињавање у хранитељску породицу и друга лица која због својих психосоцијалних тешкоћа и других неполовљивих животних околности имају потребу за овим обликом заштите, а на основу решења Центра.

Деца са сметњама у развоју право на дневно забрињавање остварују на основу решења које доноси ова установа. Наведено право се реализовало у организацији јединици ЈУ ЦСР Требиње, Центру за децу и омладину са посебним потребама у Требињу, а од септембра 2023. године дневно забрињавање се обавља у новозграјеном објекту дневног центра за децу и омладину са посебним потребама у развоју. Услуге дневног забрињавања пружа Удружење за помоћ и подршку дјеци и лицима са посебним потребама у развоју „Сунце нам је заједничко“ Требиње, а на основу Партнерског уговора о сарадњи са ЈУ ЦСР. Предмет партнеријског уговора о сарадњи закљученог између ЈУ ЦСР и Удружења за помоћ и подршку дјеци и лицима са посебним потребама у развоју „Сунце нам је заједничко“ Требиње је успостављање партнериства и сарадње у

обезбеђивању и начину вршења квалитетних услуга дневног збрињавања у Центру за децу са посебним потребама (новоизграђеном објекту Дневног центра за децу и омладину са потешкоћама у развоју) у складу са Законом о социјалној заштити („Сл. гласник РС”, бр. 37/12, 90/16, 94/19, 42/20 и 36/22), Правилником о остваривању права на дневно збрињавање („Сл. гласник РС“, бр. 2/14) и Одлуком о проширеним правима у социјалној заштити Града Требиња („Сл. гласник Града Требиња“, бр. 3/13, 3/14 и 2/17). У извјештајној години право је остварило пет лица, а за девет лица је престало право јер већ дужи временски период нису користили услуге дневног збрињавања.

Старије особе право на дневно збрињавање остварују у организацијој јединици ЈУ ЦСР Требиње -Дневном центру за стваре особе у Требињу, такође на основу решења ЈУ ЦСР Требиње. У извјештајном периоду престало је право за једну кориснику због признања права на смјештај у дом, а признато је право за три нова корисника. Рад дневног центра за стваре у 2023. год. одвијао се према раније предвиђеном плану рада, обилежавани су важни датуми, 8. март, Недеља старих особа, прослава Нове године, организовање излета. Посебно је појачан рад дневног центра кроз пројекат који смо проводили са ГО Црвени крст Требиње под називом „Брига о старијима“ где су сваке седмице провођене посебне активности у Дневном центру (излети, здравствено просвјећивање, рекреација и др.). Одржано је 12 планираних радионица са старима од стране стручног радника.

3.1.8. Једнократна новчана помоћ

У току 2023. године поднешено је 194 захтјева за остваривање права на једнократну новчану помоћ. У поређењу са 2022. годином, дошло је до благог смањења броја захтјева овог права, из разлога што је значајан број корисника обезбеђен реализацијом пакета енергетске подршке енергетски сиромашним потрошачима и средствима донације породице Галеб. Донацијом породице Галеб у износу од 20.000,00 КМ реализоване су 104 једнократне новчане помоћи у износима од по 100,00 КМ, 200,00 КМ, 300,00 КМ и 300,00 КМ. Спроведене су активности на основу одлуке о начину реализације пакета енергетске подршке енергетски сиромашним потрошачима, са циљем ублажавања негативних социоекономских утицаја енергетске кризе. Одлуком су прописани услови за додјелу финансијске помоћи, начин прикупљања и обраде података, начин додјеле средстава. Овом подршком енергетски сиромашним потрошачима обухваћен је: 191 корисник из борачке категорије (према списку ГБО), 283 корисника дјечије заштите (према списку фонда дјечије заштите), 25 корисника новчане помоћи, 13 лица преко 65 година без примања и 834 корисника права на пензију до 350,00 КМ (евиденција Фонда ПИО). Свим наведеним корисницима уплаћен је износ од 475,00 КМ.

За остваривање права на једнократну новчану помоћ обраћају се различите категорије социјално угрожених лица, али и даље највећи број је из категорије радно способних, незапослених лица, чије породице нису у могућности да

задовоље неке од основних потреба без помоћи заједнице, а најчешће се односи на куповину животних намирница, лијекова, плаћања режијских трошкова, трошкова лијечења ван Требиња и сл.

У извјештајном периоду евидентирано је 30 нових лица која су се први пут обратила за овај облик помоћи, док се остала лица која су остварила наведено право од раније налазе у евиденцији Ју Центра за социјални рад.

3.1.9. Лична инвалиднина

Право на личну инвалиднину остварују лица која су зависна од помоћи и његе другог лица приликом задовољавања основних животних потреба и којима је оштећење, односно оболење настало у развојном периоду, а имају утврђену висину тјелесног оштећења од 70% до 100%. Висину тјелесног оштећења код дјеце до 18 година утврђује Првостепена стручна комисија о процјени потреба и усмјеравању дјеце и омладине са сметњама у развоју Града Требиња, а на основу Правилника о поступку утврђивања тјелесног оштећења. Тјелесно оштећење за пунолетна лица утврђује се у складу са прописима којима се уређује медицинско вјештачење у пензијском и инвалидском осигурању.

Висина личне инвалиднине обрачунава се у процјечне нето плате у Републици Српској остварене у претходној години и сходно одредбама Закона о социјалној заштити РС износи:

- 17% од основнице за лице коме је утврђено тјелесно оштећење у висини од 100 %,
- 14 % од основнице за лице коме је утврђено тјелесно оштећење у висини од 90 %,
- 12 % од основнице за лице коме је утврђено тјелесно оштећење у висини од 80 %,
- 10 % од основнице за лице коме је утврђено тјелесно оштећење у висини од 70 %

У 2023. години право на личну инвалиднину остварило је девет лица, а за два лица је престало право због смрти, тако да закључуно са 31.12.2023. год. право остварује 158 корисника, 34 малолетних и 124 пунолетно лице.

Код малолетних лица, за 15 лица висина тјелесног оштећења износи 100%, за 7 лица 90%, за 12 лица 80%.

Од пунолетних лица, код њих 43 тјелесно оштећење износи 100 %, код 17 лица 90%, код 61 лица 80% и код 3 лица 70%.

Средства за финансирање права на личну инвалиднину 100% обезбеђују се у буџету Републике Српске.

3.2. Процес остваривања социјалних услуга

Социјалне услуге су активности, мјере и добра која се обезбеђују кориснику у циљу побољшања квалитета живота, задовољавања потреба, отклањања или ублажавања ризика, недостатака или неприхватљивог друштвеног понашања и највећег могућег развоја потенцијала корисника за живот у заједници. Послови у овом процесу рада су: послови услуга у остваривању проширених права у социјалној заштити и послови породице и дјеце. У циљу

адекватног одговора на потребе корисника врши се свеобухватна процјена стања сваког појединачног случаја, према постојећим процедурама и упутствима за рад.

3.2.1. Услуге проширене социјалне заштите

Одлуком о проширеним правима у социјалној заштити Града Требиња регулисана су додатна права.

Приказ проширених права дат је у табели 2.

Табела бр.2: Преглед проширених права и броја корисника

P.б	Врста права	Број кор. 2022.	Мјесечни износ у КМ	Број кор. 2023.
1.	Помоћ за задовољавање повећаних хигијенских потреба	42	114,40 – 171,60	39
2.	Помоћ за услуге персоналне асистенције	37	114,40	36
3.	Новчана помоћ за вријеме чекања на запослење лица са сметњама у психофизичком развоју	14	114,40	13
4.	Помоћ за школовање и оспособљавање омладине без родитељског старања	4	174,75-188,95	4
5.	Помоћ за опрему корисника смјештеног у хранителjsку породицу	10	388,96 (једном годишње)	9
6.	Једнократна новчана помоћ за трошкове сахране	6	685,00	1
7.	Дијагностичке услуге	232	-	213
8.	Услуге за дјецу и омладину са посебним потребама	51	-	65

3.2.1.1. Помоћ за задовољавање повећаних хигијенских потреба

Помоћ за задовољавање повећаних хигијенских потреба је право које остварују лица са инвалидитетом која због проблема контролисања стомице и мокрења имају повећане хигијенске потребе и повећане трошкове одржавања хигијене. Право остварују лица код којих је неспособност наступила прије петнаесте године живота, као и лица код којих је

Неспособност наступила у радно способном периоду (до 65 године живота) и траје док за то постоје Одлуком прописани услови. Право на помоћ за задовољавање потреба остварује се на основу налаза и мишљења Првостепене стручне комисије о процјени потреба и усмијеравању дјеце и омладине са сметњама у развоју и Првостепене стручне комисије за утврђивање способности лица у поступку остваривања права из социјалне заштите и утврђивања функционалног стања корисника (комисије формира Град Требиње). Висина права на помоћ за задовољавање повећаних хигијенских потреба се обрачунава у проценту од просјечне нето плата остварене у Републици Српској у претходној години и износи: 15% од основнице (150,60 KM) за лице код којег постоји инконтигенција столице и мокрења (33 корисника) и 10% од основнице (100,40 KM) за лице које има честе неизгоде у контроли стотица и мокрења (осам лица). У извјештајном периоду право су остварила два лица, а за пет лица је право престало (за четворо због смрти и једно због промјене пребивалишта).

3.2.1.2. Помоћ за услуге персоналне аистенције

Помоћ за услуге персоналне аистенције остварује лице које због недовољне менталне развијености, или слепоће, или физичких сметњи које су наступиле у развојном периоду, има потребу за сталним присуством другог лица приликом кретања. Право се остварује на основу налаза и мишљења Првостепене стручне комисије о процјени потреба и усмијеравању дјеце и омладине са сметњама у развоју и Првостепене стручне комисије за утврђивање способности лица у поступку остваривања права из социјалне заштите и утврђивања функционалног стања корисника, као и резултата процјене стања и потреба особа са инвалидитетом. Висина права обрачунава се у износу од 10% од просјечне нето плате остварене у Републици Српској у претходној години. Тренутно ово право остварује 36 лица са сметњама. У току 2023. године било нових захтјева за остваривање права, а за једног корисника је право престало због смрти.

3.2.1.3. Новчана помоћ за вријеме чекања на запослење

Право остварују лица са сметњама у психофизичком развоју која су у складу са законима из области образовања оспособљена за рад, пријављени су код Завода за запошљавање, а нису у могућности да се запосле дуже од двије године од завршетка школovanja. Право се утврђује у висини 10% од просјечне нето плате у Републици Српској у претходној години и тренутно га остварује 13 лица са сметњама у развоју (у извјештајном периоду престало је право за једно лице због смрти).

3.2.1.4. Помоћ за школовање и оспособљавање омладине без родитељског стaraњa

Помоћ за школовање и оспособљавање омладине без родитељског стaraњa остварује лице над којим је престало старатељство због наступања пунолетства, које се налази на редовном школовању, а до навршene 26. године живота. Право остварује и лице које је по пунолетству, а у вријеме редовног школовања, остало без оба родитеља. Помоћ се обезбеђује путем услуга социјалног рада и мјесечне новчане помоћи. Новчана помоћ служи за плаћање трошкава смјештаја и исхране, а висина новчане помоћи обрачунава се у проценту од просјечне нето плате остварене у Републици Српској у претходној години и износи 40% од основице за лице које нема властитих прихода, а за лице које има властите приходе, пуни износ новчане помоћи умањује се за те приходе. Захтјев за остваривање права се подноси почетком академске године, на основу потврде факултета о редовном упису године и доказа о примањима. У 2023. години број корисника остао је исти, јер није било нових захтјева.

3.2.1.5. Помоћ за опрему корисника смјештеног у хранитељску породицу

Право на помоћ за опрему корисника смјештеног у хранитељску породицу имају лица којима је признато право на збрињавање у хранитељску породицу рјешењем ЈУ Центар за социјални рад Требиње. Помоћ се исплаћује једном годишње, а служки за набавку одjeће, обуће, књига и школског прибора. Висина помоћи за опрему износи по два износа новчане помоћи утврђене Законом о социјалној заштити за појединца. У 2023. год. право остварује девет лица, пет малолетних и четири пунолетна лица, што је за једно мање у односу на претходну годину (право престало због смрти корисника).

3.2.1.6. Једнократна новчана помоћ за трошкове сахране

У извјештајној години исплаћена је једна једнократна новчана помоћ за трошкове сахране корисника права из социјалне заштите.

Право на једнократну новчану помоћ за трошкове сахране имају лица која су извршила сахрану кориснику новчане помоћи из социјалне заштите, лица смјештеног у установу социјалне заштите или другог лица које није имало сроднике који су по закону обавезни да га издржавају и нису имала своје имовине, или су је поклонили држави, из које би се измирили трошкови сахране, ако то право не могу остварити по другом основу.

3.2.1.7. Дијагностичке услуге

Дијагностичким услугама обезбеђују се стручна помоћ појединцима и породицама које се налазе у различитим животним тешкоћама, а у циљу процењене материјалних, здравствених, породичних, стамбених и других прилика приликом остваривања права у другим системима. Услуге обезбеђују стручни радници према стандардима, методама и принципима рада из сваке области. У току године, на захтјев странака или других институција, мимо рјешавања по захтјевима за остваривање права и пружања социјалних услуга, извршена је процјена стања и потреба 40 породица и сачињење социјалне анамнезе ради остваривања одређених правних права или повластица код других институција и издато 173 увјерења о социјалном статусу у сврху остваривања права.

3.2.1.8. Услуге за дјецу и омладину са посебним потребама

Дјеца и омладина са сметњама у физичком и психичком развоју остварују социјалне услуге којима се стимулише и потпомаже њихов развој, процес учења, оспособљавање за самосталан живот, интернација у заједници и помаже родитељима да боре разумију потребе дјеце и да се оспособе како би их успјешно задовољили. Те услуге су индивидуални психосоцијални третmani (стимулативни третmani) са дјецима и савјетовање родитеља од стране дефектолога-логопеда. Право на стимулативне третмане остварује се обављањем ове дјелатности у оквиру Центра за социјални рад, односно његове организације јединице Центра за дјецу и омладину са посебним потребама. Врста услуге и њено трајање дефинише се решењем Центра за социјални рад на основу Индивидуалног плана збрињавања за свако лице. Право на бесплатне услуге стимулативних третмана остварују: дјеца код којих је извршена процјена способности и усмијеравање и код којих су индивидуалним планом предложени стимулативни третmani и дјеца предшколског и основношколског узраста која имају развојне сметње, а код којих није потребно извршити процјену способности и усмијеравање, уколико ове услуге не могу остварити у здравственој, предшколској или школској установи у локалној заједници. У току извјештајне године наведено право је остварило шеснаесторо дјеце. За двоје дјеце је престало право на услуге из разлога јер су превазишли говорнојезичке тешкоће и нема потребе за дагљим логопедским третманима. У извјештајном периоду реализован је 971 индивидуални третman са дјецима, а уз сваки третman проведен је савjetodавни рад са родитељима. У извјештајном периоду није било корисника који су обавезни плаћати третmane.

3.2.2. Породично правна заштита породица и дјеце

У оквиру породично-правне заштите породица и дјеце Центар обавља различите социјалне услуге из старатељства, савjetodavne и психосоцијалне помоћи у сређивању породичних односа и комуникације међу члановима породице, психосоцијалне помоћи родитељима и дјеци у развоју, дјеци са проблемима у понашању и у случају насиља у породици, као и у одржавању личних односа родитеља и дјеце, те ради на унапређењу заштите жртава насиља у породици, заштити особа изложених насиљу у породици, те превенцији новог насиља у породици.

Остваривање улоге органа старатељства Центар реализује вођењем предузимањем расpolоживих мјера у складу са Породичним законом, Законом о заштити и поступању са дјецом и малолетницима у кривичном поступку, Законом о заштити од насиља у породици и другим законима, правилницима и сл.. Због сложености, комплексности и dugotrajnosti problema, послови породичне заштите захтијевају тимски рад, те посебну обученост и вјештине стручног особљаја које се бави овом проблематиком.

Табела бр. 3: Преглед активности у породичној заштити

Р.б.	Врста захтјева	Број предмета у 2022.	Број предмета у 2023.
1.	Породични односи		
1.1.	Провођење поступка мирења који претходи разводу брака	31	34
1.2.	Пројена породице у сврху одлуке о повери малолетне дјеце	15	16
1.3.	Уређивање начина одржавања личних односа дјеце са родитељима и другим сродницима	5	15
1.4.	Посредовање органа старатељства у одржавању личних односа дјеце са родитељима или у родитељској неусаглашености у вршењу родитељског права	22	3
1.5.	Свеобухватна пројена породице са проблемима у функционисању и сређивање породичних односа	6	2
1.6.	Психосоцијална помоћ у случају насиља у породици	8	22
2.	Старатељство и орган старатељства		
2.1.	Надзор над старатељством над малолетним лицима	5	4

2.2.	Надзор над старателством над пунолетним лицима		36	36
2.3.	Постављање сталног старатеља		5	2
2.4.	Постављање старатеља за обављање појединих послова		9	7
2.5.	Издавање увјерења из области старатељства		7	3
2.6.	Отуђење имовине малолетне дјече и лица под старатељством		7	21
3.	Заштита дјече и омладине			
3.1.	Процјена стања и личности малолетних починилаца кривичних дјела и прекраја и достава мишљења суду, полицији и тужилаштву		10	28
3.2.	Провођење мјере појачаног надзора органа старатељства		3	2
4.	Усвојење			
4.1.	Усвојење малолетног дјетета (поднесени захтјеви)		11	10

3.2.2.1. Провођење поступка мирења

На основу одредби Породичног закона Републике Српске, Центар за социјални рад, као орган старатељства, дужан је провести покушај мирења брачних супружника који имају малолетну дјецу, а намјеравају окончати своју брачну заједницу. Улога органа старатељства је веома важна, у току поступка мирења посебно се ставља акценат на договор око збрињавања дјече и отклањања несугласица између брачних партнера, што је предуслов за будуће родитељско функционисање.

У току извештајне године поднешена су 34 захтјева за провођење поступка мирења брачних супружника, што је повећање у односу на претходну годину. Од наведеног броја у једном случају није спровођен поступак мирења, јер један од брачних супружника живи у иностранству, те је сачињено обавјештење о неспровођењу поступка и достављено подносиоцу захтјева. У осам случајева поступак је обустављен због одустајања странке од захтјева (превазиђене брачне несугласице), у 25 случајева брачних супружника није успјело, од тога у четири случаја није постигнута сагласност око релевантних питања, односно није постигнут договор око повјере или издржавања МПДБ. Дјече, а у 21 случају постигнут је договор око свих релевантних питања. Процес мирења брачних супружника захтјева значајно савјетодавно ангажовање стручних радника. Породица остаје у поступку дуже или краће а све у договору са тимом стручних радника. Стручни радници, највише психолог и социјални радник, се баве важним питањима која се тичу свих чланова породице која пролази кроз кризни период, затједничком анализом партн尔斯ке кризе са процјеном у ком правцу ће партнери иницијативом, освјетљавањем положаја и потреба дјече у том процесу, пројектом и јачањем родитељске спремности за сарадњу и прављењем

конкретних планова везаних за организацију будућег живота. Многе породице захтијевају и појачан индивидулани односно савјетодавни рад у процесу сепарације, јер у пољедње вријеме индикује се пораст ових породица. За наведено је често потребан низ вишесатних савјетодавних разговора по једном предмету, а обзиром да не постоји Савјетовалиште за породицу у Граду Требињу, гдје би се упутивале ове породице у Центру за социјални рад постоје едуковани стручни радници-савјетници који посједују сертификат о завешеној едукацији из Системске породичне психотерапије издат од стране АСТ Центар за едукацију д.о.о. Београд, те је неопходно искористити ове капацитете Центра, те ће се у наредном периоду користити ови капацитети Центра.

Стручни радници управо због превентивног значаја за будуће адекватно функционисање породице у околностима раздвојеног живота родитеља значајно вријеме посвећују поступку мирења што је у извјештајном периоду и резултирало значним бројем случајева где је постигнут договор родитеља око свих релевантних питања.

3.2.2.2. Пројена породице у сврху одлуке о повјери малолjetne djece

Центар врши пројену подобности родитеља за повјеру малолjetne djece na заштитu, вaspitanje i izdržavanje, povodom potragivanja Osnovnog судa u postupcima razvoda bračkog sупружnika i/ili izmjene odlike o povjéri djece, kao i povodom zahtjeva stranke za odručivanje Цentra o povjéri djece.

Надлежни суд упућује подобност родитељa и да ли је евентуални договор родитељa у складу са најboljim interesima малoljetne djece. Пројена Цentra u navedenim postupcima se vrши na основу сагледавања цјелокупног konteksta (социјалног, психолошког, правног) u коме djeца живе. Задатак стручних radnika je da u fokus stavke zaštite djece ili da istovremeno obezbjede i njihovu partiципацијu u samom postupku. Djeца (iznad 10 godina) imaju право da se izjasne sa kojim roditeljem žele da žive nakon razvoda ili prekida vanbračne zajednice, da izrazee svoje stavove i mišljenja o svim pitanjima koja ih se tichu, kao i da budu upoznati sa postupkom u cijelini. U toku dijagnostičkog postupka, зависno od problematike koja se nametne, stручni tim poziva roditelje, obavlja jedan ili više razgovora sa njima, kao i sa djecem, obavљa terensku posjetu porodici, timske konzultacije, prijavlja dokumentaciju, po potrebi provodi psihološku eksploraciju rodитељa i djece, a zatim svoj način i mišljenje dostavlja sudu. Dakle, u pitanju je sveobuhvatna proјena svih okolnosti od значајa koja zahtijeva provođenje brojnih radnji što iziskuje znatno vrijeđe, kao i veliki obim značaja u domenu porodичne problematike, radi čega se stručnim radnicima nametne potreba za stalnim stručnim usavršavanjem. Značajno je istaći i da zadnjih godina radnici sve češće angажuju advokate u procesu razvoda koji često rukovodeći se interesima roditelja izgube iz fokus-a interes maloljetne djece a što dodatno otежava rad stručnih radnika. U izvještajnoj godini vođeno je 16 postupaka пројене, 15 po zahtjevu судa, komе су достављени писмени напази и мишљења sa prijedlogom i jedan postupak пројене po zahtjevu stranke.

3.2.2.3. Уређивање начина личних односа дјече са родитељима и другим сродницима

У немогућности родитеља да самостално постижу договоре, Центар кроз савјетодавни рад помаже/посредује у договарању начина остваривања личних односа дјече и родитеља са којим не живе, као и са сродницима, те уређује начин остваривања личних односа личних односа личних односима (Сл. гласник РС“, бр. 17/23), Центар током поступка 01.09.2023. године, ступањем на снагу новог Породичног закона („Сл. гласник РС“, бр. 17/23), Центар током поступка покушаја мирења, трајања бракоразводне парнице по службеној дужности доноси привремено решење о начину остваривања личних односа дјече и родитеља са којим дјече не живе до окончања поступка на суду). Жалба изјављена на наведено привремено решење Центра не задржава његово извршење и оно остаје на снazi до друге одлуке суда или правоснажности пресуде о тим питањима. У извјештајној години вођено је 15 поступака за уређивање начина одржавања личних односа родитеља и дјече, девет по захтјеву странке и шест по захтјеву суда.

У контексту развода родитеља најболи интерес дјетета остварује се кроз доступност оба родитеља, активно потицање од стране оба родитеља да дијете има слободан однос с другим родитељем, заштиту дјетета од развојно непримјерених информација партнерских или финансијских несплаћања, те сарадњу родитеља око дјетету важних аспеката живота. Отежавајуће је што су радници Центра у овим поступцима у двострукoj улози, савјетодавној као и улози онога ко доноси одлуку/односно даје приједлог, те је отежано савјетодавно дјеловање, што намеће потребу за Савјетовалиштем за породицу. Такође, у порасту је и ангажовање адвоката у поступку уређивања начина одржавања личних односима.

3.2.2.4. Посредовање органа старатељства у одржавању личних односа дјече са родитељима и другим сродницима или у родитељској неусаглашености у вршењу родитељског права

У извјештајној години рађено је на 13 предмета који су захтјевали посредовање Центра по питању одржавања личних односа дјече са родитељима/сродницима или у случају родитељске неусаглашености у вршењу родитељског права.

У седам случајева Центар је пратио и савјетодавно дјеловао ради постизања и реализације раније донесених одлука/решења о начину одржавања личних односима са родитељима и сродницима и предузимао потребне мјере из своје надлежности (савјетодавна подршка, посредовање стручних радника у контрактима, радње у поступку извршења решења и сл.), у три случаја Центар је пратио раније постигнуте договоре – посредовања и пружао савјетодавну подршку родитељима у циљу усклађивања родитељског дјеловања и реализације договора, а у току извјештајне године отворена су три спучаја у којима је Центар посредовао у случајевима родитељских неусаглашености у вршењу родитељског права, а по различитим питањима од значаја за њихову малолетну дјецу, а у циљу усклађивања родитељског дјеловања и јачања родитељских компетенција.

Поред значајног саветодавног ангажмана стручних радника у овим предметима, посебно је захтјеван поступак извршења рјешења о контактима, који често намеће додатне процење, некада и присуство стручних радника примопредајама дјеце.

Често се стручни радници у контексту рада на породично-правној заштити сусрећу са бројним непријатним стресним ситуацијама, нападима, оптужбама, притисцима, негативним етикетирањем њих као личности, делегирањем родитељске одговорности на стручне раднике. Велики захтјеви рада у овој области, висок степен одговорности, некада високи ризици у погледу безбедности радника који немају адекватну заштиту (немају статус службеног лица, обезбеђење у просторијама), су све фактори који рад на породичним односима чине изузетно захтјевним а што укључује и висок ризик од професионалног сагорјевања, због чега је стручним радницима неопходна супервизија социјалног рада, не само када је упитању рад на пословима породичних односа већ уопште.

3.2.2.5. Свеобухватна процјена породице са проблемима у функционисању и сређивање породичних односа

Свеобухватном процјеном се утврђују и анализирају сви ризични фактори и околности, предности и заштитни фактори на нивоу породице, да би се утврдиле њихове потребе, као и могућности за подржавање способности породице да задовољи потребе својих чланова и осигура најбољи интерес дјетета/дјеце. Поступак процењене захтијева интердисциплинарни приступ, давање мишљења и напаза водитеља случаја и других чланова стручног тима који у процесу процјене користе различите методе и поступке помоћу којих долазе до релевантних података о дјетету, родитељима и породици у цјелини. Процјена, поред интердисциплинарног приступа у оквиру центра за социјални рад, захтијева и мултисекторски приступ, односно укључивање стручњака из других служби и институција (здравствене, образовне, правосудне, НВО, мјесне заједнице и сл.), кориштење њихових евиденција, документације и информација којима располажу. Свеобухватна процјена се обавезно ради ако се утврди да су родитељи из неког разлога занемарили потребе дјеце, када је случај ушао у судску процедуру, као и у свим другим ситуацијама када је потребан детаљни увид у динамику породичних односа. Резултат процјене је Индивидуални план рада, којим се дефинишу мјере и услуге које ће обезбиједити сигурност и квалитет живота у породици. У 2023. години извршена је sveobuhvatna процјена двије породице, а на основу резултата процјене утврђене су потребе дјеце, способност родитеља да заштите дијете и улоге породичних и срединских фактора у реализацији мјера. Поред тога, у извјештајном периоду реализоване су и активности дефинисане индивидуалним плановима који су сачињени у претходном периоду.

3.2.2.6. Насиље у породици

Насиље у породици представља свака радња насиља члана породице или породичне заједнице којом се угрожава спокојство, психички, физички, сексуални или економски интегритет другог члана породице или породичне заједнице. Улога Центра за социјални рад је, у складу са важећом законском регулативом, превенција насиља у породици и заштита особа изложених насиљу у породици. Жртве насиља су најосјетљивије категорије становништва: дјеца, жене и стара лица. У пракси се показало да су жене најчешће жртве насиља, а починиоци насиља су претежно мушкарци, било да су њихови супружници, ванбрачни партнери, браћа, очеви, дјеца. Разлози који доводе до насиља у породици су различити, најчешће алкохолизам, нesрећeni породични односи, лубомора супружника, неслагање око васпитања дјеце, поша материјална ситуација. Последице насиља су поште по развоју и животу оних над којима се врши, па је за рад са овом популацијом неопходна добра сарадња и уvezанost свих актера у заједници (судство, полиција, тужилаштво, Центар).

На подручју Града Требиња у 2023. год. пријављено је 22 случаја насиља у породици, што је значајно више у односу на 2022. год. када је било осам случајева. Најчешће се радило о насиљу од стране супружника и насиљу дјеце над родитељима, а евидентиране су и двије пријаве за насиље у породици од стране родитеља над својом млдб. дјецом. Стручни радници Центра обавезно присуствују приликом саслушања жртве и почињоца у Полицијској станици Требиње, пружају психолошку подршку жртвама, позивају на разговор жртву и насиљника, обављају кућне посјете, упознају жртву са њеним законским правима, достављају извештај о предузетим мјерама Полицијској управи. Сваки случај насиља у породици је сам по себи изузетно тежак и са дуготрајним постъедицама на све који су му изложени (директно или индиректно), те му се треба посветити са посебном пажњом.

3.2.2.7. Старатељство и рад органа старатељства

Старатељство је скуп мјера и активности које се предузимају ради заштите малолетне дјеце без родитељског старања и пунолетних лица која нису способна или која нису у могућности да се сама старају о својој личности, правима и интересима. Старатељство се разврстава на:

- а) старатељство над малолетним лицима;
- б) старатељство над лицима којима је одузета пословна способност;
- ц) старатељство за посебне случајеве.

Центар за социјални рад је стварно надлежан орган за вођење првостепеног поступка за стављање неког лица под старатељство. у припремању и провођењу мјера, како би се на најјелисходнији начин остварила улога органа старатељства, користе се управне радње и сви облици социјалне заштите и методе социјалног рада. У извјештајној години постављен је старатељ за два лица којима је пред Основним судом у Требињу одузета пословна способност, а за седам

лица постављен је старател за појединачне послове. У 2023. години у евидентији Центра је 36 пунолетних лица под старателством којима је потпуно одузета пословна способност.

Код дјече без родитељског стaraњa, четворо дјече се налазило под старателством. Од тога је троје било збринуто у хранитељску породицу, а једно у Дом за дјечу без родитељског стaraњa у Бањалуци. Поред њих у хранитељској породици је и једно дијете коме је престало старателство због пунолетства, али је још редован ученик Гимназије, и једно дијете које није под старателством (мајка преминула, а отац није у могућности да брине о њему). У току 2023. године за једно дијете је престало старателство због пунолетства, а након завршетка средње школе престало је и хранитељство. На крају извештајне године под старателством је троје дјече, а четворо дјече је збринуто у хранитељску породицу.

Поред пунолетних лица, на крају извештајне године под старателством је и троје дјече без родитељског стaraњa, а четворо дјече је збринуто у хранитељску породицу, од тога је троје дјече збринуто у двије хранитељске породице (једно у сродничку и двоје у несрдничку) и једно дијете у установу социјалне заштите. У извештајној години није било постављања стапних старатеља малолетној дјечи. За једно малолетно лице постављен је привремени старател у за вријеме док родитељи не преузму вршење родитељских права и дужности.

За сва лица под старателством Центар за социјални рад Требиње врши надзор кроз индивидуални рад са старатељима, посјетом породицама и разговором са корисницима, као и подношењем годишњих старатељских извјештаја. Сва евидентија лица под старателством се води у Именнику лица под старателством, Главној старатељској књизи и Књизи имовине лица под старателством.

3.2.2.8. Отуђење имовине малолетног лица и лица под старателством

Како би се отуђила имовина малолетног лица, која је веће вриједности (новчана средства, некретнине, хартије од вриједности) потребна је писмена сагласност органа старатељства дата у форми управног акта-рјешења. У вођеним поступцима по поднешеним захтјевима за давање сагласности саслушани су родитељи дјече чија је имовина предмет отуђења, дјеча старија од 10 година, извршен је увид у потребну документацију, те на основу утврђеног чињеничног стања, посебно водећи рачуна о интересима малогодишње дјече, донесена су рјешења о давању, односно ускраћивању давања сагласности на отуђење имовине малолетног лица. У поступцима отуђења имовине малолетног лица од стране родитеља и отуђења имовине лица под старателством овај орган је у 2023. години водио 21 управни поступак.

У 17 поступака донесено је рјешење о давању сагласности за отуђење имовине малолетног лица, јер је било у интересу дјече да се отуђи имовина, а у два случаја је донесен закључак о обустави поступка, односно није дата сагласност за отуђење имовине малолетног лица.

Код отуђења имовине лица под старателством старател не може без претходне сагласности органа старатељства предузимати послове који прелазе оквире редовног пословања или управљања штифениковом имовином, односно не

може отуђити покретну или непокретну имовину штићеника. У поступку давања сагласности старателу у располагању и управљању имовином штићеника, орган старатељства одређује намјену прибављених средстава и надзире њихову употребу. У извјештајном периоду покренута су два захтјева за отуђење имовине лица под старатељством и у оба случаја донесено је решење о давању сагласности, јер је процијењено да је то у интересу штићеника.

3.2.2.9. Малолетници у сукобу са законом

Значајна улога Центра као органа старатељства је рад са децом и младима који су у сукобу са законом. У оквиру својих надлежности стручни радници Центра на захтјев Окружног тужилаштва и Основног суда у Требињу, врше опсервацију личности малолетника и његове породице и на основу утврђених чињеница, а које се односе на потенцијалне малолетнике и његових родитеља, предлажу мјеру која је у најбољем интересу малолетника у циљу његове ресоцијализације. По доношењу судске одлуке, односно изрицању васпитне мјере, Центар ради на провођењу мјера, дјелујући на тај начин и превентивно. Најчешће изрицање мјере су појачан надзор родитеља и појачан надзор органа социјалног старања. Мјера појачан надзор родитеља изриче се у ситуацијама када су родитељи пропустили да врше надзор над малолетником и свјесни су тога, а у могућностима су да овакав надзор врше и желе да својим ангажовањем превазиђу насталу ситуацију. Проверју извршења ове мјере и пружање неопходне помоћи родитељима врши орган старатељства. Мјера појачан надзор органа социјалног старања проводи се директним третманом малолетника (редовни индивидуални савјетодавни третmani социјалног радника и психologa) и рад са породицом, о чemu доставља извјештаје суду.

У извјештајној години Окружно јавно тужилаштво у Требињу доставило је Центру осам захтјева за процјену личности малолетника који су починили кривично дјело и два захтјева за процјену доставу социјалнестичких података за малолетне жртве кривичног дјела. За једног малолетника изречена је васпитна мјера појачаног надзора родитеља, за једног појачан надзор органа социјалног старања, за једног појачан надзор органа социјалног старања, а за пет малолетника поступак пред судом није окончан у извјештајном периоду. У извјештајној години Основни суд у Требињу је Центру упутио 18 захтјева за доставу мишљења о малолетницима који су починили прекршај. Тим за децу и младе је након разговора са малолетницима и њиховим родитељима, за све малолетнике доставио социјалнестичке податке и на основу истих суд је изрекао седам васпитних мјера упозорења и усмјеравања-судски укор, једну васпитну мјеру појачан надзор родитеља и двије васпитне мјере појачаног надзора социјалног органа стaraњa. Основни суд је за четири малолетника обуставио поступак због неуспеха.

У току 2023. год. достављена су четири извјештаја Основном суду о провођењу вaspитне мјере, а за једног малолетника суд је донио решење којим се обуставља вaspитна мјера јер је прошло двије године од њеног изрицања.

3.2.2.10. Усвојења

У 2023-ој. години са захтјевом за усвојење дјетета Центру се обратило 10 брачних парова из БиХ и иностранства, али с обзиром да није било доступне дјече за усвојење сви подносиоци су о томе обавијештени. Од парова који су се обратили са захтјевом један је био са подручја Града Требиња и одрађена је једна процјена подобности брачних супружника за усвојење дјетета, док остали подносиоци захтјева нису имали пребивалиште на територији Града Требиња, те се није радило о пројења породица.

3.3. Партнерство у заједници и сарадња са другим актерима

У свом раду Центар примљен је мјешовити систем пружања услуга корисницима и развија партнерство са владиним, невладиним и приватним сектором. Закључен је партнерски уговор о сарадњи са Колом Српских сестара, затим споразум о начину реализације гранта епархије ЗХИП за народну кухињу између ЈУ ЦСР Требиње, Града Требиња и Епархије захумско-херцеговачке и приморске, као и партнерски уговор о сарадњи и пружању услуга дневног збрињавања дјече и омладине са сметњама у физичком и психичком развоју са Удружењем за помоћ и подршку дјеци и лицима са потешкотбнама у развоју „Сунце нам је заједничко“ Требиње.

У склопу рада Комисије за социјалну заштиту и инклузију Града Требиња дефинисани су приоритети у циљу пружања подршке породици, али и стручним радницима. С тим у вези проводи се пројекат „Успостава услуге породичног савјетовалишта на подручју регије Источна Херцеговина“. Пројекат је подржан од стране Уницефа и Града Требиња кроз заједничко финансирање едукације из системске породичне терапије за стручне раднике из центара за социјални рад регије Источна Херцеговина и других институција које се баве пружањем подршке дјеци. Едукацију обавља тренерски тим која чине едуковани и међународно сертификованi психотерапеuti Асоцијације системских терапеута из Београда, која је регистрована као Европски акредитован тренинг институт за психотерапију. Из Центра за социјални рад Требиње едукацију похађа девет стручних радника Центра постали сертификовани савјетници за системску породичну терапију.

Уницеф у БиХ у сарадњи са партнерским агенцијама и Владом Швајцарском имплементира заједнички програм „Смањење ризика од катастрофа у БиХ за одрживи развој“. У оквиру истог реализује се пројекат „Подршка реализацији плана приправности и дјеловања ЈУ ЦСР Требиње у природним и другим несрћема“. Циљ пројекта је израда процјене ризика и угрожености ЈУ ЦСР Требиње у елементарним непогодама и другим несрћема“. Циљ пројекта је израда процјене ризика и угрожености ЈУ ЦСР Требиње у

природним и другим несрећама. Из ју ЦСР Требиње у радну групу за израду Плана укључена су четири члана (директор и три радника).

Ју ЦСР Требиње је у оквиру наведеног пројекта, уз подршку Уницеф-а БиХ, а у сарадњи са ДРР Платформом Града Требиње и Радном групом смањења ризика у сектору социјалне и дјечије заштите (ДРР) у протеклом периоду израдио Процјену ризика и угрожености ју ЦСР Требиње са фокусом на рањиве категорије становништва и План приправности и дјеловања ју ЦСР Требиње у природним и другим несрећама/План заштите и спасавања ЦСР Требиње у елементарним непогодама и другим несрећама за период 2021. - 2024. година, који је усвојио Управни одбор ју ЦСР Требиње. На основу стања и потреба ју ЦСР Требиње и кориснику утврђених процјеном ризика, посебно најрањивијих категорија, те мјера дефинисаних Планом, ју ЦСР Требиње је установио приоритетне активности за јачање капацитета приправности ЦСР и подршке корисницима изложених ризицима од природних и других несрећа/елементарних непогода и других несрећа. Обзиром да је кроз Процјену ризика и План дјеловања ЦСР на нивоу локалних заједница које су биле укључене, креиран ДРАС програм, који ће вјероватно у наредном периоду заживјети у смислу допуста надлежног Министарства за унос података, крајем 2023. године кренуло се у имплементацију новог ДРР пројекта у сарадњи са Уницеф-ом БиХ под називом „Надоградња капацитета за дјеловање у ванредним ситуацијама са фокусом на дјецу и породице“, а све у циљу ажурирања постојеће Процјене ризика и рангиности корисника и Плана дјеловања ЦСР односно уношења нових података који ће бити спремни за унос у ДРАС систем када се стекну услови за то (дозвола од Министарства). Паралелно са тим, потребно је извршити и евалуацију стања реализације мјера из Плана дјеловања, те исти ажурирати/допунити како би се рефлектовале нове потребе. Процјена ризика и План дјеловања ЦСР ће се развијати и након истека Плана након 2024. године, те ће Процјена ризика и План дјеловања ЦСР бити дио стандардног стратешког планирања ЦСР. За имплементацију овог пројекта УНИЦЕФ је у 2023. години обезбједио средства у износу од 13.450,00 КМ која су искориштена за набавку и уградњу телефонске централе и нових телефонских апарата за све канцеларије, набавку рачунара, израде материјала и организовање радионица.

Почетком септембра мјесеца 2023. године у оквиру пројекта под називом „Стабилизација и превенција конфликтита кроз промоцију запошљавања и боре социјалне услуге за угрожене групе на Западном Балкану (БиХ и Србија) у ЈУ Центар за социјални рад Требиње завршени су радови на замјени отвора с циљем побољшања енергетске ефикасности и угоднијег амбијента за раднике и кориснике. Новац за отворе је обезбиједила Градска управа Града Требиња у сарадњи са њемачком невладином организацијом ASB, уред у БиХ, на начин што је двије трећине новчаних средстава (9.500,00 евра) издвојила ова организација, а једну трећину новчаних средстава (4.500,00 евра) је обезбједила Градска управа Града Требиња.

Породица Слободана Галеба је и ове године Центру за социјални рад Требиње уручила новчану помоћ у износу од 20.000,00 КМ, а помоћ је подијелена за 104 породице, које су у евиденцији Центра, чиме су задовољене различите потребе за социјално најугроженије грађане Требиња, и то у износима од 100,00 КМ, 200,00 КМ и 300,00 КМ.

У извјештајном периоду израђена је нова интернет страница Центра, која је прилагођена и особама са инвалидитетом, настављена је и остварена усјещна сарадња са срдствима информисања, на праћењу свих активности путем вијести и прилога у штампаним и електронским медијима, радио и тв емисијама, што је допринијело да су грађани редовно информисани о резултатима рада и активностима Центра.

3.4. Процес финансија

Рачуноводствено-финансијски послови у ЈУ Центар за социјални рад обављају се у склопу рада Административно управне службе, на основу Закона о буџетском систему РС, Закона о трезору, Закона о рачуноводству и ревизији РС и Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор, а у складу са Правилником о буџетским класификацијама садржини рачуна и примјени контног плана и правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама. Од 01.01.2013. године ЈУ Центар за социјални рад је у систему трезорског пословања. На овим пословима ради 5 радника који припремају и праве обрасце за исплате права из социјалне заштите, за материјалне трошкове, врше обрачун и припремају исплату плате и накнада запослених, издавају увјерења о исплатама из финансијске евиденције, те планирају потребе и врше јавну набавку канцеларијског, потрошног материјала, опреме и сл. Раде израду кварталних, полугодишњих и годишњих финансијских извјештаја. У оквиру ових послова се прате промјене законских прописа и измене везане за рачуноводство и финансије.

У току 2023. године прокњижен је и ажурирано у базу финнова 285 налога, 97 контирања трансакција са трезора (по регистру плаћања), 31 налога фактура, 24 налога благајне, 133 раскњижавања и обрачуна плате, облика социјалне заштите и материјалних трошкова и 392 уноса фактура у књигу улазних фактура и 12 увјерења о исплатама запослених. Урађена су четири тромјесечна извјесачна извјештаја, четири квартална плана потрошње и завршни рачун, два финансијска извјештаја за Управни одбор, Извјештај о раду и План рада за Скупштину Града и Одељење за борачку и социјалну заштиту.

Законска права и права по Одлуци о правима о проширену социјалној заштити су обрачуната закључно са децембром 2023. године и реализована је исплата у јануару 2024. године. Новчане обавезе према запосленима које произистичу из радног односа на основу законских и подзаконских аката, а све у складу са планираним средствима у буџету (брuto плате, бруто топли оброк, ргерес, отпремнине, помоћ у случају теже болести и смрт члана уже породице) су обрачунате са децембром и исплаћене, као и материјални трошкови, реализовано је 16 јавних набавки из редовног пословања Центра и 5 из пројектних активности.

У оквиру послова финансија обавља се планирање годишњег буџета као и буџета поједињих пројеката и достављају извјештаји Пореској управи, Заводу за статистику РС – РАД 1 и годишњи извјештај о инвестицијама. Директор и чланови Управног одбора редовно су обавјештавани о кретању извршења буџета, као и о свим наведеним извјештајима.

4. Поређење са претходном пословним периодом/периодима

У односу на претходну годину, у 2023. год. није било значајнијег одступања у броју корисника. Када су у питању права из социјалне заштите, број корисника новчане помоћи је мањи за три корисника којима је престало право (два због смрти корисника и један на захтјев корисника), а није било признавања права новим корисницима. Иначе се последњих година биљежи пад броја корисника овога права. Највећи број корисника Центра остварује право на додатак за помоћ и његу другог лица. У 2023. год. број корисника права је повећан за 29. У извјештајном периоду право је остварило 160 нових корисника, а право је престало за 131 корисника, за једно због збрињавања у установу, а за 130 услед смрти (знатан број старих лица са тешко нарушеним здрављем). Када су у питању права из проширене социјалне заштите нема значајнијих промјена броја корисника у односу на претходни период.

Због сложености савременог друштва и начина живота, породица се налази у вишеструким проблемима, због чега расту и потребе за већим бројем различитих услуга и већим укључивањем заједнице у подршку породицама у остваривању свих функција, а посебно васпитне и социјално-заштитне. Нема значајнијег пораста број корисника услуга породично правне заштите, међутим оно што отежава рад и значајно ангажује лъудске ресурсе је што се током протеклих неколико година ова проблематика усложњава и захтијева интензивно, континуирано мултидисциплинарно дјеловање како би се проблеми превазишли или ублажили.

5. Извјештај о раду органа управљања

Процес управљања обухвата остваривање функција планирања, организације, управљање лъудским ресурсима, комуникације, контроле и евалуације рада Центра. Послови управљања се у два међусобно повезана процеса. Први процес је процес пружања услуга (Case Management), са њим руководе водитељи случаја и он се регулише радним процедурама. Други процес је процес управљања Центром који реализују директор, менаџер администривно-управне службе и менаџер службе за социјалне услуге односно средњи менаџмент. Одговорност за управљање у Центру има Управни одбор, директор Центра и средњи менаџмент који реализују процес управљања и одговорни су према својим надлежностима за утврђене активности. У току текуће године управни одбор и директор су доносили одлуке/решења у складу са својим овлашћењима.

Управни одбор је у 2023. години редовно одржавао сједнице на којима су разматрана питања из надлежности рада . Основни задаци и активности менаџмента у 2023. години у пословима планирања били су: израда Плана рада са финансијским планом за 2023. годину (усвојен од стране Скупштине), Извештај о еваулатији рада у 2023. години, планирање рада запослених - сви запослени донијели су своје оперативне - годишње планове и редовно извјештавали кроз мјесечне извјештаје. Директор ЦСР је донио и План едукације запослених за 2023. годину. План рада за 2023. годину реализован је кроз реализацију постављених циљева, ангажовањем свих људских и материјалних ресурса. Центар је у 2009. години увео Систем управљања квалитетом према захтјевима стандарда BAS EN ISO9001-2008. У 2019. години усклађена су сва документа према новом BAS EN ISO9001-2015.

У јуну 2023. год. обављена је интерна провера примјене система управљања квалитетом и преиспитивање система од стране руководства, након чега је од стране одабране сертификајуће куће проведен екстерни надзор. У оквиру функционисања система квалитета извршена је евалуација рада у 2023. години и резултати су презентовани у Извештају о евалуацији рада. Евалуација рада обављена је на основу истраженог мишљења корисника путем анкете и фокус група, партнера и оснивача, појединачних мјесечних и годишњих извјештаја запослених, интерних провера, оцјене од стране руководства, извјештаја и информација других органа и институција и свих других релевантних показатеља о раду Центра.

Мишљење корисника кључно је у оцјени квалитета рада запослених, као и у оцјени укупног рада и постигнутих резултата у Центру. На основу проведеног истраживања корисници одлично оцјењују рад Центра. Партнери и сарадници такође имају похвале за сарадњу са Центром и подршку коју добијају у партнерству.

У 2023. години настављен је рад на увођењу финансијског управљања и контроле је систем интерних контрола који утврђује и за који је одговоран руководилац субјекта, а којим се, управљајући ризицима, обезбеђује разумна увјerenost да ће се у остваривању циљева субјекта, буџетска и друга средства користити законито, економично, ефикасно и ефективно. Финансијско управљање и контрола се на различите начине издваја као специфично подручје одговорности у субјектима јавног сектора. Специфичност подручја одговорности финансијског управљања и контроле отпреда се у чињеници да је, за разлику од других значајних подручја одговорности јавног сектора, као што су буџетски процес, фискални систем, управљање процесом задуживања, обрачун плате, јавне набавке и друга најчешће успостављена подручја одговорности субјекта јавног сектора, финансијско управљање и контрола утврђена у све процесе и активности и чини њихов саставни дио. Општи циљеви субјекта, који се реализују уз примјену принципа управљања и стандарда интерне контроле укључују:

- обављања пословања у складу са законима, подзаконским и интерним актима,
- обезбеђења поузданог, потпуног и благовременог финансијског и пословног извјештавања,
- правилног, економичног, ефикасног и ефективног коришћења средстава и

- заштите имовине, обавеза и других ресурса од губитака који могу настати неодговарајућим управљањем, неоправданим трошењем и коришћењем, као и од неправилности и превара.

6. Проблеми у функционисању

Тешкоћу представља недовољан простор за неометан рад са странкама, с обзиром на све комплексније проблеме клијената.

7. Приједлози мјера за побољшање

На основу извршене евалуације рада Центра, менаџмент Центра дефинисао је мјере за 2024. годину и то:

1. Мјере за унапређење система управљања квалитетом (СУК):

Менаџмент ЈУ Центра наставиће са сталним праћењем примјене система квалитета, те у сарадњи са запосленима радићи на побољшању процедура и записа. Мјеру ће реализовати менаџери служби и координатор за СУК који ће на састанцима упознати запосlene са мјером и обезбедити да се на дневном реду састанака службе (једном мјесечно) нађу тачке којима се оцењује функционисање система управљања квалитетом. На састанцима директора и средњег менаџмента, такође ће се најмање једном мјесечно наћи и тачка функционисања система. Ради се о перманентном процесу који ће се на годишњем нивоу евалуирати приликом преиспитивања система од стране руководства.

2. Мјере за прилагођавање и усаглашавање са законима и прописима:

Менаџмент Центра ће пратити и вршити усклађивање свих документа (интерних и система квалитета) према промјенама законских регулатива.
Вријеме реализације мјере је децембар 2024.

3. Мјере у циљу побољшања информисања грађана:

- Веће информисање грађана путем локалних медија (радио и тв емисија, локалних портала и сл.).
- Већа промоција рада Центра путем новог веб сајта и фејсбук странице.
- Обиљежавање значајних међународних датума у години у домену социјалног рада и заштите породице (подјела промотивног материјала у циљу упознавања грађана са правима и услугама које могу остварити у Центру).
- Мјеру ће реализовати директор и менаџери служби.
- Вријеме реализације мјере је март-децембар 2024.

4. Мјере за повећање задовољства кориснику:

- У оквиру преиспитивања услова за остваривање права обићи ће се корисници, што је прилика за ажурирану пројекну, пуно информисање корисника и успостављање тешње везе и сарадње са корисницима.
- Радиће се на увођењу нових услуга, према могућностима Центра, у дневним боравцима.
- У Центру постоје едукациони стручни радници - савјетници који посједују сертификат о завршеној едукацији из Системске породичне терапије, издат од стране АСТ Центар за едукацију д.о.о. Београд, те ће се радити на искориштавању наведених капацитета, обзиром да многе породице захтевају и појачан индивидуални односно савјетодавни рад у процесу сепарације, а у последње вријеме индикује се пораст ових породица.
- Центар ће у сарадњи са мјесним заједницама радити на отварању нових корисника.
- Центар учествује у изради нове Стратегије развоја социјалне заштите у Граду Требињу за период 2024.-2029. године.
- Центар ће радити на изради новог Стратешког плана Центра за период 2024-2029. године.
- Мјеру ће реализовати стручни радници Центра.
- Вријеме реализације мјере је фебруар - децембар 2024. године.

5. Мјере за минимизирање/уклапање ризика у процесу пружања социјалних услуга:

- Израда књиге ризика;
- Популаризација плана активности;
- Утврђивање приоритета и консултације са Одељењем за финансије Града Требиња;
- Едукација запослених.

Мјеру ће реализовати менаџери служби и координатор за СУК који ће на састанцима са запосленим упознати запослене са мјерама и обезбедити да се на дневном реду састанака службe (двомјесечно) нађу тачке којима се анализирају ефекти утврђених мјера.

Ради се о перманентном процесу који ће се на годишњем нивоу евалуирати приликом преиспитивања система од стране руководства.

6. Мјере за повећање ефикасности и ефективности процеса рада:

Пратити План рада за 2024. годину и анализирати листу утврђених ризика и идентификованаје препрека због велике зависности од спољних фактора (расположивих финансијских средстава, повећања броја корисника).

За реализацију ове мјере задужују се сви запослени, а менаџмент ће пратити Оперативне планове запослених и мјесечне извјештаје, како би се утврдило да ли се мјера реализује.

Вријеме реализације мјере је новембар - децембар 2024. године.

в.д. ДИРЕКТОР -а

Зоран Анђушић
Zoran Đušić

Зоран Анђушић, дипл. економиста, с.р.

ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ И РЕЗУЛТАТИМА ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА

у 2023. години

ЈУ ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ТРЕБИЊЕ

1. Основни подаци:

Назив установе	ЈУ ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ТРЕБИЊЕ
Адреса/Гел./Факс	Вука Карачића бр. 5 059-260-201
Директор	Зоран Анђушић, в.д. директор-а
Датум регистрације	02.07.1976.
Број рјешења	У/И бр.306/76
Број запослених	36 запослених

2. Органи управљања

Редни број	Назив органа	Име и презиме чланова	Функција	Датум именовања
1.	В.д. директор-а	Зоран Анђушић	в.д. директор-а	24.05.2021.
2.	Управни одбор	Радован Ивковић, Дарко Мрда, Наталија Љилевић	предсједник, члан, члан	16.12.2021.

3. Постојећи капацитети за обављање дјелатности:

Редни број	Назив основног средства (објекти, опрема...)	Година набавке	Садашња вриједност	Статус (у функцији / није у функцији)	Власништво
1.	Канцеларијски простор			у функцији	Град Требиње
2.	ЦДПП	1998		у функцији	ЈУ ЦСР Узагласност Града Требиња

			ЈУ ЦСР уз сагласност Града Требиња
3.	Дневни центар за старе	2007	у функцији
4.	Опрема		у функцији

4. Кадрови

Редни број	Радно мјесто	Захтјеви дефинисани правилником		Стварно стање		Број извршила- ца	Занимање	Струч- на спрема	Занимање	Број извршила- ца
		Стручна спрема	Занимање	Број извршила- ца	Попуњеност					
1.	Директор	BCC	Соц. радник, психолог, педагог, специјални педагог, правник, социолог, дефектолог , занимања економских усмјерења и менаџер социјалне политике и социјалне заштите	1	ДА	BCC	дипл. економиста	1		

2.	Водитељ случаја	BCC	ДА	BCC	дипл.соц.радник	6
3.	Стручни радник - спец. педагог	BCC	ДА	BCC	дипл.спец.педагог	1
4.	Стручни радник - правник (координатор општих и правних послова)	BCC	ДА	BCC	дипл. правник	3
5.	Стручни радник - психолог	BCC-240 ЕЦТС	ДА	BCC	дипл. психолог - 240 ЕЦТС	4
7.	Социјални радник - (изузетно у недостатку соц. радника други стручни радник - педагог, специјални педагог, дефектолог, социолог, правник, психолог и менаџер социјалне политичке и социјалне заштите)					

6.	Управно административни референт за једнократна новчана давања	BCC	занимања друштвених наука	1	ДА	BCC	дипл. педагог	1
7.	Стручни радник - дефектолог	BCC	дефектолог или одговарајуће званије из специјалне педагогије	1	ДА	BCC	дипл. дефектолог логопед	1
8.	Дипл. социолог у области соц. заштите	BCC-240 ЕЦТС	дипл. социолог	3	ДА	BCC	дипл. социолог	3
9.	Књиговођа	BCC	дипл. економиста	1	ДА	BCC	дипл. економиста менаџер	1
10.	Рачуновођа - (ликвидатор), координатор за СУК и координатор за одржавање информатичко - комуникационог система	BCC	економиста	1	ДА	BCC	дипл. економиста - мастер	1
11.	Административни и финансијски радник	BCC	економиста	1	ДА	BCC	дипл. економиста	1
12.	Административни и књиговодствени радник	BCC	економиста	1	ДА	BCC	дипл. економиста	1
13.	Радник на пословима пријема, планирања и анализе	BCC-240 ЕЦТС	занимања друштвених наука	1	ДА	BCC	проф. филозофије и социологије	1
14.	Администратор за партнерство и рад на протоколу	BCC-240 ЕЦТС	занимања друштвених наука	1	ДА	BCC	дипл.менаџер туризма	1

15.	Административни радник за инвалидна лица	CCC, ВШП	занимања друштвених наука	2	ДА	CCC	економски техничар	1
16.	Медицинска сестра - Његоватељица	CCC	медицинска сестра	2	ДА	CCC	медицинска сестра -техничар	1
17.	Геронто домаћина	CCC		1	ДА	CCC	конобар	1
18.	Медицинска сестра - Његоватељица у Дневном центру за старе особе	CCC	медицинска сестра	1	ДА	CCC	медицинска сестра -техничар	1
19.	Домаћин у Дневном центру за старе	CCC		1	НЕ			
20.	Возач - логистичар	CCC, ВКВ	возач	1	ДА	ВКВ	возач	1
21.	Логистичар	CCC- IV степен	саобраћајна школа	1	НЕ			
22.	Хигијеничар и домаћина	КВ, CCC		1	ДА	CCC	трговац	1
23.	Административни радник у Дневном центру за старе	BCC -180 ЕЦТС	занимања друштвеног смјера	1	ДА	BCC	дипл. менаџер хотелијерства	1
24.	Администратор на пословима изrade пројеката	CCC- IV степен		1	ДА	CCC	машински техничар	1
25.	Административно-књиговодствени радник у Дневном центру за дјецу са посебним потребама	BCC (VII степен)	дипл. економиста	1	ДА	BCC	дипл. економиста	1
26.	Административно-финансијски радник на пословима обрачуна плате и накнада	BCC	економиста	1	ДА	BCC-240 ЕЦТС	дипломирани економиста у туризму	1

Остали послови са одређеним процентом радног времена					
1	Менаџер службе за социјалне услуге - у оквиру радног времена за прописано радно мјесто из реда запослених радника	BCC	дипл.соц. радник, дипл. психолог, дипл. педагог, дипл. социолог, дипл. правник, дипл. дефектолог и остали стручни радници	ДА 1	ДА BCC дипл. правник
2	Менаџер административно - управне службе - у оквиру радног времена за прописано радно мјесто из реда запослених радника	BCC	дипл. економиста, дипл. правник, дипл. социјални радник	ДА 1	ДА BCC дипл. економиста- мастер
3	Координатор за систем управљања квалитетом и координатор за одржавање информационо- комуникационог система -у оквиру радног времена за прописано радно мјесто из реда запослених радника	BCC	из реда средњег менаџмента односно из реда запослених - занимљава друштвених наука	ДА 1	ДА BCC дипл. економиста - мастер

Попуњено према постојећој систематизацији радних мјесета

5. Приходи у 2023. години

Врста прихода	Целанирана средства у 2023.години			Остварено у 2023.години			Индекс %
	Износ	Структура	Износ	Структура	Износ	Структура	
1	2	3	4	5	6	6 (4/2)	
1.Приходи од обављања дјелатности							
2.Приходи од реализације пројекта	5.880,00	0,17	13.226,00		0,39	224,93	
3.Дознаке из буџета Републике и фондова	1.093.000,00	31,27	1.086.757,00		31,72	99,43	
4.Дознаке из буџета Града	2.199.230,00	62,93	2.140.374,00		62,47	97,32	
5. Завод за запошљавање	16.370,00	0,47					0,00
6. Јавни фонд за децију заштиту (породилско) и фонд здравствене заштите	72.830,00	2,08	61.955,00		1,81	85,07	
7.Остале средства (властица)	107.600,00	3,08	123.626,00		3,61	114,89	
УКУПНИ ПРИХОДИ	3.494.910,00	100,00	3.425.938,00		100,00	98,03	

6. Расходи у 2023 години

Врста расхода	планирана средства у 2023.години			Остварено у 2023.години			Индекс %
	Износ	Структура	Износ	Структура	Износ	Структура	
1	2	3	4	5	6	6 (4/2)	
I Текући трошкови							
1.Бруто плате	3.487.230,00	99,78	3.412.734,00		99,61	97,86	
2.Расходи за накнаде плате за вријеме болovanja које се не рефундира	628.080,00	17,97	627.836,00		18,33	99,96	
3.Бруто накнаде запослених	10.000,00	0,28	9.877,00		0,28	98,77	
4.Расходи за отпремнине и једнократне помоћи	158.480,00	4,53	157.670,00		4,60	99,49	
5.Расходи за кориштење роба и услуга	11.640,00	0,33	9.488,00		0,28	81,51	
5.1.Расходи по основу закупа	77.200,00	22,23	56.632,00		1,65	73,36	
5.2.Расходи по основу утрошene енергије, комуналних, комуникационих и транспортн-их услуга	18.000,00	0,51	13.226,00		0,39	73,48	

5.2.1. Електрична енергија	8.200,00	2,24	5.849,00	0,17	71,33
5.2.2. Одвоз смећа	600,00	0,01	528,00	0,01	88,00
5.2.3. Остале комуналне услуге	200,00	0,01			
5.2.4. Фиксни телефон	5.000,00	0,14	3.746,00	0,11	74,92
5.2.5. Интернет	850,00	0,02	850,00	0,02	100,00
5.2.6. Поштанске услуге	3.000,00	0,09	2.103,00	0,07	70,10
5.2.7. РТВ претплата	90,00	0,00	90,00	0,01	100,00
5.2.8. Остале комуникационе услуге	60,00	0,00	60,00	0,00	100,00
5.3. Расходи за редијски материјал	9.400,00	0,27	8.087,00	0,24	86,03
5.3.1. Компјутерски материјал	3.000,00	0,08	2.266,00	0,07	75,53
5.3.2. Остали канцеларијски материјал	3.400,00	0,10	3.049,00	0,09	89,68
5.3.3. Мат. за одржавање чистоће	2.000,00	0,06	2.052,00	0,06	102,60
5.3.4. Расх.за стручне часописе	1.000,00	0,03	720,00	0,02	72,00
5.4. Расходи за текуће одржавање	5.500,00	0,16	3.013,00	0,08	54,78
5.4.1. Расходи за молперске радове	1.500,00	0,04	192,00	0,01	12,80
5.4.2. Текуће одрж.ел.инсталација	200,00	0,01			0,00
5.4.3. Текуће одржавање зграда	100,00	0,00			0,00
5.4.4. Текуће одрж.превозних средстава	3.000,00	0,09	1.509,00	0,04	50,30
5.4.5. Тек. одр. канцеларијске опреме	300,00	0,01	159,00	0,00	53,00
5.4.6. Остале услуге и материјал	200,00	0,01	153,00	0,00	76,50
5.4.7. Тек. одр. комуникационе опреме	200,00	0,00	1.000,00	0,03	500,00
5.5. Расходи по основу путовања и смјештаја	8.200,00	0,23	3.008,00	0,09	36,68
5.5.1. Смјеш. и храна за сл.путовању	3.000,00	0,09	786,00	0,02	26,20
5.5.2. Рас.по основу јавног пр. на сл. путу	900,00	0,02	605,00	0,02	67,22
5.5.3. Остали рас. по ос.сл. путовања	300,00	0,01	180,00	0,01	60,00
5.5.4.Расх. по основу превоза личним аутом					
5.5.5. Расх. по осн. утрошка горива	4.000,00	0,11	1.437,00	0,04	35,93
5.6. Расходи за стручне услуге	19.300,00	0,55	19.398,00	0,57	100,51
5.6.1. Осигурање возила	800,00	0,02	752,00	0,02	94,00
5.6.2. Услуге штампања и грађичке обраде	300,00	0,01	452,00	0,01	150,67
5.6.3. Осигурање запослених	1.000,00	0,03	893,00	0,03	89,30
5.6.4. Расходи за адвокатске услуге			720,00	0,02	

5.6.5. Остале услуге информисања и медија	300,00	0,01	100,00	0,01	33,33
5.6.6. Ревизијске услуге	2.800,00	0,08	2.800,00	0,08	100,00
5.6.7. Остале правне и админ. услуге	100,00	0,00			0,00
5.6.8. Усл. одр. рач. програма	8.000,00	0,23	7.605,00	0,22	95,06
5.6.9. Усл. одрж. рачунара	2.000,00	0,06	1.315,00	0,04	65,75
5.6.10. Расходи за проценитељске услуге			761,00	0,02	
5.6.11. Остале компјутерске услуге	4.000,00	0,11	4.000,00	0,12	100,00
5.7. Остали некласификовани расходи	16.800,00	0,48	9.901,00	0,28	58,93
5.7.1. Рас.по основу упл.за стр. испите			900,00	0,03	36,00
5.7.2. Рас. за котизације и семинаре	2.500,00	0,07			
5.7.3. Расх.за курсеве за запослене					
5.7.4. Бруто нак.волонтерима					
5.7.5.Бруто нак. за уговор о дјелу (уговори за вјештака, проценитеља, супервизора),	6.000,00	0,17	4.100,00	0,11	68,33
5.7.6. Бруто нак. за повр. и привр. послове	1.000,00	0,03			
5.7.7. Репрезентација у земљи	5.000,00	0,14	3.193,00	0,09	63,86
5.7.8. Расходи за поклоне	500,00	0,01			0,00
5.7.9. Остали расходи (пројекат)					
5.7.10. Рас.по ос. порез. на терет послодавца	400,00	0,01	347,00	0,01	86,75
5.7.11. Таксе и нак.за рег.возила	800,00	0,02	598,00	0,02	74,75
5.7.12. Административне таксе	200,00	0,01	17,00	0,00	8,50
5.7.13. Остали долпр. и јавне таксе					
5.7.14. Чланаарне и доприноси	200,00	0,01	140,00	0,00	70,00
5.7.15. Остали непом.расходи	200,00	0,01	606,00	0,02	303,00
6. Дознаке на име социјалне заштите које се исплаћају из буџета Републике и градова	2.529.000,00	72,36	2.480.484,00	72,40	98,08
6.1. Новчана помоћ	60.000,00	1,72	59.568,00	1,74	99,28
6.2. Додатак за његу и помоћ другог лица	1.500.000,00	42,92	1.499.102,00	43,76	99,94
6.3. Збрињавање у хранитељску породицу	53.000,00	1,52	50.431,00	1,47	95,15
6.4. Смештај у установе социјалне заштите	108.000,00	3,09	108.642,00	3,17	100,59
6.5. Смештај у Дом пензионера	119.000,00	3,40	117.455,00	3,43	98,70
6.6. Здравствено осигурање корисника	20.000,00	0,57	19.748,00	0,58	98,74
6.7. Средства заличне потребе корисника	12.000,00	0,34	10.938,00	0,32	91,15

6.8. Помоћ и њега у кући	7.000,00	0,20	4.830,00	0,14	69,00
6.9. Једнократне помоћи	40.000,00	1,14	21.647,00	0,63	54,12
6.10. Дневно збрињавање старих лица	12.000,00	0,34	10.428,00	0,30	86,90
6.11. Дневно збрињавање дјече са сметњама	112.000,00	3,20	111.996,00	3,27	100,00
6.12. Учешће у смјештају жртава породичног	3.000,00	0,09			0,00
6.13. Лична инвалиднина	305.000,00	8,73	300.151,00	8,76	98,41
6.14. Помоћ за задов.повећаних хигијенских потреба	84.000,00	2,40	79.737,00	2,33	94,93
6.15. Помоћ за услуге персоналне аистенције	52.000,00	1,49	49.993,00	1,46	96,14
6.16. Новчана помоћ за вријеме чекањана на запослење	20.000,00	0,57	18.876,00	0,55	94,38
6.17. Помоћ за школовање и оспособљавање за рад	8.000,00	0,23	8.356,00	0,24	104,45
6.18. Помоћ за опрему корисника у установама и хранитељским породицама	3.600,00	0,10	3.501,00	0,10	97,25
6.19. Новчана помоћ за трошкове сахране	6.000,00	0,17	685,00	0,02	11,42
6.20. Сервисне услуге превоза ученика са инвалидитетом који стичу основно образовање	4.400,00	0,13	4.400,00	0,13	100,00
6.21. Партерске активности			1.308,00	0,04	
7. Остали издаци			1.308,00	0,04	
7.1. Издаци по основу излазног пореза					
8. Остали издаци из трансакција изменју или унутар јединица власти	72.830,00	2,08	69.439,00	2,03	95,34
8.1. Изд. за нак.плата за породиљско бол	72.830,00	2,08	69.439,00	2,03	95,34
П Капитални издаци	7.680,00	0,22	13.204,00	0,39	171,93
1. Набавка опреме (пројекти)	6.480,00	0,22	12.216,00	0,36	188,52
2. Изградња објекта					
3. Реконструк. и инвестиционо одржавање					
4. Издаци за залихе ауто гума	1.200,00	0,03	988,00	0,03	82,33
РАСХОДИ (I+II)	3.494.910,00		3.425.938,00		98,03

* Табела 6.

Ставка 5.7.7 (репрезентација у земљи) 3.193,00 на овој ставци исказана су и средства из пројекта "Надоградња капацитета ЦСР Требиње за дјецу у ванред. ситуац. са фокусом на дјецу и породицу" у износу од 1.326,00 КМ за 40 учесника радионице освјежење и ручак
Ставка 5.7.15 (остали непоменути расходи) 606,00 КМ на овој ставци исказана су средства из наведеног пројекта за радни материјал ДРР групе.

7.Анализа финансијског извјештаја по групама активости у односу на планиране,
(Усклађено са Програм рада - табеларни приказ)

Ред. број	Планирано у 2023.год.	Извршено у 2023.год.	Извршење (%)
1	Бруто плате	628.080,00	Бруто плате
2	Расх. за нак. пл. за вр. бол. које се не рефуниира	10.000,00	Раходи за накнаде платага за вријеме боловања
3	Бруто накнаде Отпремнине и једнократне помоћи	158.480,00	Бруто накнаде Отпремнине и једнократне помоћи
4	Расходи за кориштење роба и услуга	11.640,00	Расходи за кориштење роба и услуга
5		77.200,00	56.632,00
6	Дознаке на име социјалне заштите	2.529.000,00	Дознаке на име социјалне заштите
7	Издани по основу пореза на ДДВР.		Издаци по основу излазног пореза
8	Изд.за нак. плата за боловање које се рефуниира	72.830,00	Изд.за нак. плата за боловање. које се рефуниира
9	Издани за набавку постројења и опреме	7.680,00	Издаци за набавку постројења и опреме
		3.494.910,00	3.425.938,00
			98,03

Зоран Николић, дипл.економиста
Николић

Број: 01-051.10-3.2/24
Датум: 04.04.2024. године

На основу члана 20. Статута ЈУ Центра за социјални рад Требиње и члана 22. Пословника о раду Управног одбора ЈУ Центра за социјални рад Требиње, Управни одбор ЈУ Центар за социјални рад Требиње, на десетој сједници одржаној дана 04.04.2024. године, доноси

ОДЛУКУ

Члан 1.

УСВАЈА СЕ Извјештај о раду ЈУ Центар за социјални рад Требиње за 2023. годину.

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења.

Доставити:

- У предмет УО
- У регистар УО
- Рачуноводству ЈУ ЦСР Требиње

Предсједник УО

Радован Ивковић

Радован Ивковић,
дипл. инж. електротехнике